

To, co dla mnie ważne...

Scenariusz lekcji etyki/filozofii dla klas IV-VIII

Cele ogólne

- rozwijanie umiejętności dostrzegania różnych punktów widzenia
- rozwijanie umiejętności uzasadniania podjętej decyzji
- rozwijanie wiedzy na temat wartości i ich rodzajów
- kształtowanie umiejętności prowadzenia dyskusji

Cele operacyjne

Uczeń:

- opisuje, co jest dla niego ważne i uzasadnia swój wybór,
- wymienia rodzaje wartości,
- charakteryzuje poszczególne grupy wartości.

Treści kształcenia

- wartości i ich rodzaje
- hierarchia wartości

Metody nauczania

- metoda „śnieżnej kuli”
- dyskusja

Środki dydaktyczne

- tablica (klasyczna / interaktywna) + mazaki w różnych kolorach
- małe karteczki samoprzylepne

- kartki w formacie A3 – najlepiej wycięte w kształt garnka z wypisanym hasłem – Co włożysz do garnka?

Formy pracy

- praca z całym zespołem klasowym
- praca w parach
- praca w podgrupach
- praca indywidualna

PRZEBIEG ZAJĘĆ

WAŻNE!

Na poprzedniej lekcji poprosz uczniów, aby na kolejne spotkanie każdy przyniósł coś, co jest dla niego **wartościowe** – to może być rzecz, cytat, wspomnienie (zdjęcie) itd.

Część wstępna

Powitanie uczniów przez osobę prowadzącą lekcję, prezentacja tematu oraz przypomnienie zasad pracy (sygnalizujemy chęć zabrania głosu, słuchamy siebie nawzajem, nie przerywamy sobie wypowiedzi, dyskutujemy o poglądach, pomysłach, a nie o osobach itd.)

Wiodący problem: Co jest dla nas ważne? Co jest dla nas wartością i dlaczego?

NaCoBeZU – Na Co Będziemy Zwracać Uwagę? – informacja o celach lekcji dla ucznia

Dziś zajmiemy się poszukiwaniem odpowiedzi na pytanie, co jest dla nas ważne. Zastanowimy się, jakie wartości możemy wyznawać w życiu i sprawdzimy, które dominują w naszej grupie.

Część główna

- **Śnieżna kula** – Nauczyciel prosi uczniów, aby w parach porozmawiali o tym, co jest dla nich ważne i wartościowe. Uczniowie wymieniają się spostrzeżeniami, pokazując przyniesione rzeczy, które dla nich stanowią wartość. Następnie nauczyciel prosi uczniów, aby połączyli się w czwórki i kontynuowali rozmowę o tym, co jest dla nich wartościowe.

Na koniec każda grupa prezentuje, co jest wartościowe dla poszczególnych osób i komentuje, czy coś stanowi wspólną wartość dla całej grupy.

- **Hierarchia wartości według Maxa Schelera** – Każdy uczeń otrzymuje kilka karteczek samoprzylepnych i wpisuje na nich jedną wartość, którą uznaje za ważną. Następnie nauczyciel prosi uczniów, aby przykleili karteczki we wskazanym miejscu np. w wydzielonej przestrzeni sali czy na połowie tablicy. Nauczyciel prezentuje uczniom piramidę wartości i krótko omawia poszczególne rodzaje wartości. Warto posłużyć się do tego celu prezentacją multimedialną – propozycja slajdów w załączeniu.
- **Porządkowanie wartości** – Nauczyciel rysuje na tablicy piramidę i dzieli ją na cztery części. Następnie losuje jedną wartość, wybierając dowolną karteczkę samoprzylepną. Odczytuje jej treść, a grupa decyduje, jaka to wartość – hedonistyczna, utylitarna, wiatalna czy duchowa. Karteczkę przyklejamy w odpowiednim miejscu. Kontynuujemy ten proces, zapraszając – do losowania karteczek i przyklejania ich w odpowiednie miejsca – poszczególnych uczniów.

Część końcowa

- **Które wartości dominują w naszej grupie?** – Wspólnie z uczniami przeliczamy, ile wskazań uzyskały poszczególne wartości w ich grupie. Następnie wspólnie zastanawiamy się, dlaczego poszczególne wartości są ważne, dlaczego określonych wartości było najwięcej, czy którychś wartości jest za mało itd.

Możliwa kontynuacja w postaci pracy projektowej

Przepis na dobre życie

Spotkanie 1

- Rozdajemy uczniom duże kartki (w przygotowanym wcześniej kształcie garnka z wpisanym u góry hasłem – **Co włożysz do garnka?** – uczniowie mogą też samodzielnie przygotować szablony garnków z kartek).
- Uczniowie w grupach decydują, które z wartości zgromadzonych na tablicy są najbardziej potrzebne do tego, aby powstał „przepis na dobre życie”. Każda grupa wybiera składniki na swoją potrawę „dobrego życia” – *rodzina, przyjaciele, miłość, nauka, nowy Xbox, spokój, dobre jedzenie, pieniądze* itp., które ich zdaniem gwarantują dobre życie.
- Uczniowie w grupach decydują o tym, co umieszczą w garnku, aby powstał przepis na dobre życie. Nauczyciel informuje, że ma być to „jadalne danie”, więc nie można tam wrzucić wszystkiego, ponieważ, jak to bywa w kuchni – zmieszanie wszystkiego ze

wszystkim daje coś niestrawnego i niesmacznego.

- Zachęcamy uczniów, aby w trakcie podejmowania decyzji uzasadniali swoje zdanie. W tym celu można rozdać uczniom Karty Wypowiedzi (karta pracy w załączeniu) i zalecić, aby w trakcie grupowej dyskusji użyli co najmniej dwóch – trzech sformułowań.

Spotkanie 2

- Następnie uczniowie prezentują swój przepis na dobre życie na forum klasy.
- Pozostałe grupy mogą skomentować wybór wartości, używając do tego Karty Wypowiedzi.
- Na zakończenie wspólnie zastanawiamy się nad tym, jaki najmniejszy zestaw składników (wartości) gwarantuje nadal dobre danie (dobre życie). Można stworzyć grupową potrawę.
- Prace uczniów warto powiesić w widocznym miejscu w sali lekcyjnej lub w szkole (korytarz, wydzielona przestrzeń do prezentowania prac itp.).

